

Brief-5. Sentagi, 2 december 2007.

“Een bijzonder woord van welkom aan pendeta Dr. J.P.D. van Groen!” Nou, die heb ik toch maar weer mooi binnen, nietwaar? Beetje gênant is het wel. Dat ‘van Groen’ is nog tot daar aan toe, maar dat ‘dr.’ kan natuurlijk niet. Alleen, leg ze hier dat maar eens uit, dat in ‘onze’ tijd de studie in Kampen eindigde met het kandidaatsexamen (dat toen wel méér waard was dan wat het tegenwoordig inhoudt). Maar zeker op dit moment kan ik er niets aan doen. Er spreekt wel een stuk achting en waardering uit, dat het hoofd van de school me zo aanspreekt op deze officiële afscheidsavond, ook al heb ik mezelf zo nooit aan hem voorgesteld.

Alle studenten zijn aanwezig, evenals een aantal docenten en hun gezinnen. Eerst is er uiteraard een dankdienst, waarin ik zelf mag voorgaan. Daarna is er een meer ontspannen gedeelte. Het wordt een prachtige afsluiting van een druk programma. Vier morgens heb ik lesgegeven aan verschillende groepen, over uiteenlopende onderwerpen: Paulus’ bekering en prediking in Arabië, Sirië en Cilicië; het *Sola Scriptura* in verhouding tot de belijdenisgeschriften; de achtergrond van het *zgn filioque* (dat de Geest uitgaat van de Vader en de Zoon); en de steeds terugkerende strijd over het *Sola Fide* en het *Sola Gratia* (alléén door geloof, alléén uit genade): Pelagius-Augustinus, Erasmus-Luther, Arminius-Gomarus, De Groot – De Cock. En elke middag zaten alle studenten weer vol aandacht te luisteren naar wat ik hen vertelde over wat de Bijbel leert over de Drie-eenheid en over de verkiezing. Zo nu en dan ging de hele zaak even in de benen voor een loflied of twee, drie, uiteraard met handengeklap, en even flink bewegen. Natuurlijk was er telkens ook ruim gelegenheid voor discussie. Dat liep heel leuk, en het was opvallend dat er ondanks de grote verschillen in kerkelijke achtergrond niet één van de studenten vraagtekens zette achter de wáárheid van de besproken leerstukken. Wat je ook kunt zeggen van SETIA, zeker niet dat deze school vrijzinnig is. Integendeel, het speciale thema voor deze slotavond is ook weer puur gereformeerd: *diubah supaya mengubah dan berbuah*: “veranderd worden om te veranderen en vrucht te dragen”.

Ik heb op SETIA een geweldige tijd gehad. Daar op de campus zat ik er midden in draaide ik mee met het hele programma: een gebedsgroep, de gezamenlijke maaltijden, de eredienst op woensdag rond de middag, de sport 's middags. Ik ben alleen niet elke keer op de dagopening geweest, 's morgens om 5 uur in de beide internaten; maar ik ging 's avonds dan ook wel wat langer door dan ze daar gewend zijn! Zo krijg je in korte tijd veel meer een band dan wanneer het contact beperkt zou blijven tot de lessen (studenten) en een enkele keer op het kantoor (docenten).

Nu ik weer terug ben in Sentagi voel ik iets van heimwee, als ik er aan terugdenk...

Niet dat het hier in Sentagi minder is, helemaal niet! Ook met 'onze' studenten hier gaat het heel fijn. Zij waren trouwens de afgelopen week ook naar SETIA gekomen, en hebben daar in het programma meegedraaid. Er wordt binnen de GGRI best kritisch tegen SETIA-Ngabang aangekeken, en niet altijd zonder reden. Net als andersom trouwens! Maar juist dan is het goed om niet alleen over elkaar te praten, maar ook met elkaar te praten, en gewoon eens van binnen uit de ander mee te maken. Ik heb de indruk dat dat ook best wel positief heeft gewerkt, al zullen heus niet in één keer alle bezwaren verdwenen zijn. Maar in elk geval, de GGRI heeft de studenten van SETIA-Ngabang uitgenodigd voor een tegenbezoek; dat was trouwens ook al door docenten van SETIA voorgesteld.

Vanmorgen ben ik eerst even binnengelopen bij de zondagschool aan de overkant. Dat verveelt nooit, die kinderen die zo enthousiast zingen, onder leiding van niet minder enthousiaste jongelui van de gemeente hier!

Ik zit nog aan mijn ontbijt als er twee motoren voorrijden. Ze zullen mij naar Bongkang brengen, tenminste, een heel eind die kant op: het laatste stuk zal ik moeten lopen. De tweede motor is voor één van de afgevaardigden van de Friese Zendingsdeputaten, die hier momenteel op bezoek zijn. Maar de arme man is ziek geworden en kan niet mee. Ik ben me weer te meer bewust van het feit dat het toch wel iets is om heel erg dankbaar voor te zijn dat je elk jaar weer zo'n heel programma kunt afwerken, zonder dat je op één van die reizen (stuk of 15) nog ooit één keer ziek bent geweest! We rijden over de vorige week pas gerepareerde weg richting kampong Pisang, waar ik aan het begin van mijn verblijf hier op Kalimantan helemaal nat ben geregend. We passeren het dorp, en rijden verder naar Sebalo, tot bij de hangbrug over de rivier. Vandaar gaat de weg over een door bulldozers schoongeschrapt pad door het bos. Breed en open dus, maar geen asfalt, en in deze regentijd een nogal gladde en modderige bedoening. Gelukkig is het vanmorgen droog, al is het wel bewolkt, maar gisteren heeft het de hele dag geregend. Ik loop liever dan dat ik straks met motor en al onderuitga, dus pdt Atil en stappen af en gaan op pad. De beide anderen volgen ons op de beide motors, ook al zeg ik ze een paar keer dat ik echt niet bij hen achterop ga, en dat ik terug ook ga lopen. Waar ze de energie vandaan halen om die dingen mee te slepen! En het blijkt op verschillende plaatsen echt een

enorme glibbertroep te zijn. Een andere motor met drie passagiers gaat voor onze ogen onderuit.. Veel sawa's zijn hier niet: het is sterk heuvelachtig, en meer een gebied voor droge rijstverbouw (padi).

Na 4 km lopen komen we bezweet maar verder schoon aan bij de kerk van Bongkang. Even een droog overhemd aangetrokken, en een kwartiertje later kan ik beginnen.

Als de dienst is afgelopen, begint het te regenen.

We blijven wat hangen in de kerk, wat praten, wat foto's maken. Dan stappen we op om terug te gaan – het kan wel de hele dag blijven regenen! Tenminste, ik denk dat we weer op huis aan gaan, maar dat blijkt niet de bedoeling:

aan de overkant hebben ze de afgelopen nacht een wild bosvarken geschoten, en ik wordt aan de maaltijd genodigd. Dus even later zitten we op een tikar met een bordje rijst en wat stukjes vlees en bot – hoe ze een mooi mals varkenslapje moeten klaarmaken hebben ze hier in Indonesië in al die jaren nog niet geleerd!

Na de maaltijd is het weer droog, en dus gaan we nu echt op weg. Maar we zijn nog geen 5 minuten ver, of het begint weer te regenen. De modder is nog erger dan op de heenweg, en we moeten oppassen niet uit te glijden. Zo ver komt het gelukkig niet, maar we zijn wel door en door nat als we Sebalu weer binnenlopen. Ook de motoren hebben het gehaald – zitten onder de modder. We stappen achterop, en rijden meteen door naar Sentagi. Door de stromende regen. Tegen dat we in Sentagi het terrein van de school oprijden heb ik echt geen droge draad meer aan mijn lijf. De anderen gaan meteen naar huis, zelf loop ik meteen door naar de mandi-kamer, gooi de natte troep uit, en spoel me even heerlijk af. Verregend, maar voldaan. Dit is Kalimantan.

Jullie ook allemaal een goede zondag gewenst!

Jaap Groen

Sentagi, 2 december 2007

